

Ενότητα 4: Κοινωνική επικοινωνία και κοινωνικές δεξιότητες για τη διαχείριση ατόμων με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

Προβλεπόμενος χρόνος: 3 ώρες

Συλλογιστική: Η διαταραχή αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ) είναι μια νευροαναπτυξιακή διαταραχή που χαρακτηρίζεται από ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και κοινωνική αλληλεπίδραση και από την παρουσία περιορισμένων, επαναλαμβανόμενων συμπεριφορών. Τα κοινωνικά ελλείμματα επικοινωνίας παρουσιάζονται με διάφορους τρόπους και μπορεί να περιλαμβάνουν διαταραχές της κοινής προσοχής και της κοινωνικής αμοιβαιότητας, καθώς και προκλήσεις στη χρήση λεκτικών και μη λεκτικών επικοινωνιακών συμπεριφορών για κοινωνική αλληλεπίδραση. Περιορισμένες, επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές, ενδιαφέροντα ή δραστηριότητες εκδηλώνονται με στερεοτυπική, επαναλαμβανόμενη ομιλία, κίνηση ή χρήση αντικειμένων. μη ευέλικτη τήρηση των ρουτίνων. περιορισμένα συμφέροντα και υπέρ- και/ή υπό-ευαισθησία στην αισθητηριακή πρόσληψη. Αυτός ο ορισμός συνάδει με τα διαγνωστικά κριτήρια για τις ΔΑΦ που περιγράφονται στο Διαγνωστικό και Στατιστικό Εγχειρίδιο Ψυχικών Διαταραχών, 5η Έκδοση (DSM-5; American Psychiatric Association [APA], 2013). Όταν πρόκειται για άτομα με ΔΑΦ, τα στοιχεία της κοινωνικής επικοινωνίας (ASHA, 2021) και τα ορόσημα της κοινωνικής επικοινωνίας (ASHA, 2021) πρέπει να είναι γνωστά και να λαμβάνονται υπόψιν ώστε να ταυτοποιηθούν και να περιγραφούν τα χαρακτηριστικά του ατόμου: κατά την ενηλικίωση γίνεται επαρκής και ευέλικτη χρήση λεκτικής και μη-λεκτικής επικοινωνίας, παρουσιάζεται ιδιαίτερη κατανόηση και χρήση της μη-λεκτικής επικοινωνίας, παρατηρείται ανάπτυξη στενών φιλιών και ρομαντικών σχέσεων. Ωστόσο, όλοι οι υπεύθυνοι πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν τους πολιτισμικούς και γλωσσολογικούς παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν την καταλληλότητα ή τη σχέση των οροσήμων. Τα άτομα με ΔΑΦ αντιμετωπίζουν προκλήσεις στις επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες. Συχνά δυσκολεύονται να κάνουν συνομιλίες και μπορεί να μη αντιλαμβάνονται κοινωνικά μηνύματα. Μερικοί άνθρωποι με ΔΑΦ μπορεί να μην μιλούν καθόλου και άλλοι μπορεί να μιλούν πολύ καλά. Όλοι όμως θα αντιμετωπίσουν κάποιες προκλήσεις στο να κάνουν φίλους και να

επικοινωνήσουν κοινωνικά (ASHA, 2021). Όλα τα άτομα με ΔΑΦ είναι επιλέξιμα για υπηρεσίες που υποστηρίζουν ικανότητες επικοινωνίας, γλώσσας και ομιλίας λόγω της διάχυτης φύσης της κοινωνικής δυσλειτουργίας της επικοινωνίας. Αυτές οι υπηρεσίες θα πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα πλαίσια (ASHA, 2021). Γι' αυτό το λόγο χρειάζεται να υποστηριχθεί η ενσωμάτωση στρατηγικών για τη βελτίωση της κοινωνικής επικοινωνίας, την αλληλεπίδραση και τις κοινωνικές δεξιότητες των ατόμων με ΔΑΦ ώστε να επιτύχουν την καθημερινή τους ζωή.

Τα ζητήματα κοινωνικής επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν άτομα με ΔΑΦ επηρεάζουν επίσης τους συνεργάτες επικοινωνίας τους. Τα μέλη της οικογένειας, οι φίλοι, οι δάσκαλοι και οι συνεργάτες αντιμετωπίζουν την πρόκληση να μάθουν να αναγνωρίζουν και να ανταποκρίνονται σε λεπτές προσφορές επικοινωνίας και να ερμηνεύουν τις λειτουργίες επικοινωνίας των απαιτητικών συμπεριφορών. Τα άτομα με ΔΑΦ αναφέρουν την επιθυμία να έχουν φιλίες και σχέσεις, παρά τις προκλήσεις τους στην κοινωνική επικοινωνία. Ωστόσο, οι συνομήλικοι συχνά αισθάνονται αναποτελεσματικοί στις κοινωνικές ανταλλαγές με ένα άτομο με ΔΑΦ και μπορεί να αποφύγουν αυτό το άτομο ή να αντιδράσουν σε κοινωνικές παρεμβάσεις με αρνητικό τρόπο (π.χ., με πειράγματα ή εκφοβισμό). Αυτή η έλλειψη κατάλληλης εμπλοκής και ο εκφοβισμός μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων (ASHA, 2021). Λόγω της πολυπλοκότητας της διαταραχής, πολλοί ερευνητές έχουν εντείνει τη διεξαγωγή μελετών, παρέχοντας πλέον στοιχεία σχετικά με ερευνητικές πρακτικές/εκπαίδευση που είναι πιο αποτελεσματικές για άτομα με ΔΑΦ στα πιο αναγνωρισμένα αποτελέσματα. Ανάμεσα στα πιο συχνά αποτελέσματα που εντοπίστηκαν σε μελέτες με άτομα με ΔΑΦ είναι εκείνα που σχετίζονται με τις κοινωνικές δεξιότητες (π.χ. εκείνες που χρειάζονται για να αλληλεπιδράσουν με άλλους) και τις δεξιότητες επικοινωνίας (π.χ. ικανότητα έκφρασης επιθυμιών, αναγκών, επιλογών, συναισθημάτων ή ιδεών) που μπορεί να αποδείξει τη συνάφεια αυτών των δεξιοτήτων όταν υπάρχει αντιμετώπιση ατόμων με ΔΑΦ (Wong et al., 2013). Αυτή η ενότητα στοχεύει στο να παρέχει κατανόηση σχετικά με τις δεξιότητες κοινωνικής επικοινωνίας και κοινωνικής αλληλεπίδρασης για άτομα με ΔΑΦ, δηλαδή την κατανόηση της έννοιας της επικοινωνίας- βασικών στοιχείων και σημασίας, και την επικοινωνία ενός ατόμου με ΔΑΦ, την κατανόηση της έννοιας των θεμάτων κοινωνικής επικοινωνίας που βιώνουν τα άτομα με ΔΑΦ, την κατανόηση των εννοιών της αλληλεπίδρασης και των κοινωνικών δεξιοτήτων και των επιπτώσεων τους στη ζωή ενός ατόμου με ΔΑΦ, δηλαδή τις προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις, και τον τρόπο αντιμετώπισης ενός ατόμου με ΔΑΦ στην καθημερινή κοινωνική ζωή.

Η ενότητα περιέχει εμπειρίες ενηλίκων με ΔΑΦ που αντιμετωπίζουν καθημερινά προκλήσεις και δυσκολίες στην κοινωνική επικοινωνία και τις κοινωνικές δεξιότητες και την επίδρασή τους στο έργο της ζωής κάθε ατόμου, καθώς και μια εννοιολογική προσέγγιση που συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση των πιο πρόσφατων ορισμών της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ).

ΠΛΑΝΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

ΥΛΙΚΑ

- Υπολογιστής με εφαρμογές Microsoft (PowerPoint)
- Σημειωματάριο και μολύβι για κάθε συμμετέχοντα
- Προτζέκτορας και εξωτερικά ηχεία ήχου
- Διαφάνειες PowerPoint M4_contents Ενότητα 2 AuTrain
- Ένα αντίγραφο για κάθε συμμετέχοντα του φύλου εργασίας 1.4.1. *Έννοια και διαγνωστικά κριτήρια*
- Βίντεο/Ιντερνετ Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.1.2. :
<https://www.youtube.com/watch?v=2Lkb7OSRdGE>
- Βίντεο/Ιντερνετ Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.1.5.:
https://www.youtube.com/watch?v=o_NbDdBq0pU
- Ένα αντίγραφο για κάθε συμμετέχοντα του φύλου εργασίας 2.4.2. *Συστατικά της κοινωνικής επικοινωνίας*
- Βίντεο/Ιντερνετ Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.2. *Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες:*
<https://www.youtube.com/watch?v=fLt54fpQ7h8>
- Βίντεο/Ιντερνετ Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.1.- 4.2. – Βίντεο σχετικά με τις Οπτικές Στρατηγικές
- Ένα αντίγραφο για κάθε συμμετέχοντα του φύλου εργασίας 3. 4.1-4.2. – *Συμβουλές επικοινωνίας*
- Βίντεο/Ιντερνετ Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.1.- 4.2. (Συν.)
<https://www.youtube.com/watch?v=AIRTKfvdEbA>
- Βίντεο/Ιντερνετ *Δραστηριότητα: Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.3- 4.4. Κοινωνικές ενδείξεις*
<https://www.youtube.com/watch?v=Yx3FWdynt-o>
- Βίντεο/Ιντερνετ *Δραστηριότητα: Παρακολούθηση & Στοχάσου 4.3- 4.4. Προαιρετικό βίντεο (20:25 λ). Σχέσεις (αν οι συμμετέχοντες θέλουν να το δουν αργότερα)*
<https://www.youtube.com/watch?v=mLhLPIqixOQ>

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

<p style="text-align: center;">Έναρξη</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκοπός • Περιεχόμενα • Μαθησιακά αποτελέσματα • Οργάνωση • <i>Δραστηριότητα: Διάβασε & Στοχάσου 4.1.1</i> <p>-Γρήγορη επισκόπηση: Υπενθύμιση της έννοιας της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)</p>	<p style="text-align: center;">Ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση της έννοιας της επικοινωνίας – βασικά στοιχεία και σημασία- και της επικοινωνίας με ένα άτομο με ΔΑΦ • Κατανόηση της έννοιας ζητημάτων κοινωνικής επικοινωνίας που βιώνουν άτομα με ΔΑΦ • <i>Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.1.2.</i> • <i>Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.3.</i> • <i>Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.1.4.</i> • <i>Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.1.4. (Συν.)</i> • <i>Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.1.5.</i> • <i>Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.6. Κοινωνική επικοινωνία</i>
<p>Διάλειμμα-30 λεπτά</p>	
<p style="text-align: center;">Ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των εννοιών της αλληλεπίδρασης και των κοινωνικών δεξιοτήτων • <i>Δραστηριότητα: Διάβασε & Στοχάσου 4.2.1. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες</i> • <i>Δραστηριότητα: Παρακολούθησε & Στοχάσου 4.2. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες</i> • <i>Δραστηριότητα: Παρακολούθησε & Στοχάσου 4.1.- 4.2.</i> • <i>Activity: Watch & Reflect 4.1.- 4.2. (Συν.)</i> • <i>Δραστηριότητα: Σκέψου & Στοχάσου 4.1.- 4.2.</i> • <i>Δραστηριότητα: Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2.</i> 	<p style="text-align: center;">Τέλος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες προσωπικών σχέσεων (φιλίες, συνομήλικοι, οικογένεια) και δεξιότητες επικοινωνίας σε δημόσιο και εργασιακό περιβάλλον στις ΔΑΦ • Σύνοψη Δραστηριότητες & υλικά: • <i>Δραστηριότητα: Παρακολούθησε & Στοχάσου 4.3.- 4.4.</i> • <i>Δραστηριότητα: Διάβασε & Στοχάσου 4.3.- 4.4.</i> • <i>Δραστηριότητα: Συζήτησε & Στοχάσου 4.3.- 4.4.</i> • Παραπομπές & Πηγές • Αποχαιρετισμός
<p>ΕΝΑΡΞΗ</p> <p>Σκοπός, Περιεχόμενα, Μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Οργάνωση</p> <p><i>Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.1.1.</i></p>	

Γρήγορη επισκόπηση: Υπενθύμιση της έννοιας της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

#1. Καλωσόρισμα των συμμετεχόντων, παρουσίαση του στόχου, περιεχομένων και των μαθησιακών αποτελεσμάτων αυτής της ενότητας

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών 1, 2, 3, 4 και 5

1

2

3

4

5

Σκοπός:

Αυτό το τέταρτο μοντέλο στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κοινωνικής επικοινωνίας και κοινωνικής αλληλεπίδρασης για άτομα με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ).

Περιεχόμενα:

- 4.1. Δεξιότητες κοινωνικής επικοινωνίας
- 4.2. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες
- 4.3. Δεξιότητες προσωπικών σχέσεων (φιλίες, συνομήλικοι, οικογένεια)
- 4.4. Public and professional contexts communication skills

Μαθησιακά αποτελέσματα:

- Κατανόηση της έννοιας της επικοινωνίας – βασικά στοιχεία και σημασία, και η επικοινωνία ενός ατόμου με ΔΑΦ

- Κατανόηση της έννοιας των ζητημάτων κοινωνικής επικοινωνίας που βιώνουν τα άτομα με ΔΑΦ
- Κατανόηση των εννοιών της αλληλεπίδρασης και των κοινωνικών δεξιοτήτων και της επίδρασής τους στη ζωή ενός ατόμου με ΔΑΦ, ειδικά στις προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις
- Κατανόηση του τρόπου αντιμετώπισης ενός ατόμου με ΔΑΦ στην καθημερινή ζωή

#2. Κανονίστε με τους συμμετέχοντες βολικές ώρες διαλειμάτων κατά τη διάρκεια της ενότητας και προσαρμογή της εκπαίδευσης, εφόσον χρειάζεται

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών νούμερο 6 και 7.

Οργάνωση:

Παρουσιάστε την επισκόπηση του προγράμματος της συνεδρίας και προτείνετε διάλειμμα 30 λεπτών ή δύο διαλείμματα των 10 λεπτών το καθένα. Αφήστε την απόφαση στην ομάδα συμμετεχόντων.

6

7

#3. Εισάγετε και αναπτύξτε τη Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.1.1. Γρήγορη επισκόπηση: Υπενθύμιση της έννοιας της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών νούμερο 9

9

Παρουσιάστε τον Στόχο της δραστηριότητας: Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στο να υποστηρίξει τους συμμετέχοντες να θυμηθούν τον ορισμό της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ).

Παρουσιάστε το υλικό: Μοιράστε το **Φύλλο εργασίας 1.4.1. Έννοια και Διαγνωστικά κριτήρια**

Διαδικασίες: Πείτε στους συμμετέχοντες να διαβάσουν ξεχωριστά τον ορισμό: Η Διαταραχή του αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ) είναι μια νευροαναπτυξιακή διαταραχή που χαρακτηρίζεται από ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και κοινωνική αλληλεπίδραση και παρουσία περιορισμένων, επαναλαμβανόμενων συμπεριφορών και αναστοχαστείτε πάνω στην έννοια. Επικεντρωθείτε στους όρους **κοινωνική επικοινωνία** και **κοινωνική αλληλεπίδραση** σε μια ομαδική συζήτηση. Δείτε αν όλοι οι συμμετέχοντες κατάλαβαν τη συμπερίληψη αυτών των όρων στον συνολικό ορισμό του ΔΑΦ σύμφωνα με τα σύγχρονα διαγνωστικά κριτήρια (American Psychiatric Association, 2013).

Προσαρμογή για διαδικτυακή συνεδρία: δεν χρειάζεται.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κατανόηση της έννοιας της επικοινωνίας- βασικά στοιχεία και σημασία, και της επικοινωνίας ενός ατόμου με ΔΑΦ
Κατανόηση της έννοιας των ζητημάτων κοινωνικής επικοινωνίας που βιώνουν τα άτομα με ΔΑΦ

Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.1.2.

Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.3.

Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.1.4.

Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.1.4. (Συν.)

Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.1.5.

Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.6. Κοινωνική επικοινωνία

#4. Παρουσιάστε όλες τις δραστηριότητες από την ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Παρουσιάστε όλο τα υλικά που χρειάζονται στην αρχή κάθε δραστηριότητας (σημειωματάριο, μολύβι, Φύλλο εργασίας 2. 4.1- Περιεχόμενα κοινωνικής επικοινωνίας, και βίντεο), **το σκοπό της κάθε δραστηριότητας και τις σχετικές έννοιες για συγκράτηση των παρακάτω δραστηριοτήτων (επικοινωνία και κοινωνική επικοινωνία).**

Εισάγετε την έννοια της επικοινωνίας – βασικά στοιχεία και σημασία- παρακολουθώντας ένα σύντομο βίντεο (6:11λ), και διαβάζοντας το κείμενο δυνατά. Η έννοια της κοινωνικής επικοινωνίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παρουσιάζονται αφού η έννοια της επικοινωνίας γίνει πλήρως κατανοητή από τους συμμετέχοντες. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συμπληρώσουν αυτό το μαθησιακό αποτέλεσμα με το περιεχόμενο του φύλλου εργασίας 2. 4.1- Περιεχόμενα της κοινωνικής επικοινωνίας (ASHA, 2012). Μοιράστε το

3. Επιλέξτε την Αυτόματη μετάφραση - διαλέξτε τη γλώσσα σας.

Η *Δραστηριότητα: Σκέψου & Στοχάσου 4.1.6. Κοινωνική επικοινωνία* θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να συνοψίσουν, να σκεφτούν, να απαντήσουν και να συζητήσουν με την ομάδα τρεις γενικές ερωτήσεις.

Παρουσιάστε το υλικό: Μοιράστε το **Φύλλο εργασίας για τη Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.6. Κοινωνική επικοινωνία**.

Διαδικασίες για τη Δραστηριότητα 4.1.6. (διαφάνεια νούμερο 16). Σχηματίστε μικρές ομάδες συμμετεχόντων. Αφήστε τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν τις ομάδες, το οποίο μπορεί να βοηθήσει στο να γνωριστούν καλύτερα, αλλά νιώστε ελευθερία να βρείτε και άλλο τρόπο. Κρατήστε τις επιλογές σας ρευστές και ευέλικτες.

Οι συμμετέχοντες πρέπει να διαβάσουν δυνατά τις ερωτήσεις της δραστηριότητας, να ελέγξουν τις σημειώσεις που έχουν γίνει κατά την παρακολούθηση του βίντεο (διαφορές επικοινωνίας και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ΔΑΦ), να συζητήσουν δυνατά και να γράψουν τις απαντήσεις, τις ιδέες τους.

Ερωτήσεις/Θέματα συζήτησης:

1. Εξηγήστε κάποιες από τις επικοινωνιακές διαφορές και προκλήσεις που βιώνουν τα άτομα με ΔΑΦ όπως παρουσιάστηκαν στο προηγούμενο βίντεο.

2. Πώς αισθάνεστε γι' αυτό;

3. Έχετε σκεφτεί ποτέ αυτές τις επικοινωνιακές δυσκολίες;

Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.6. Κοινωνική επικοινωνία

Ερωτήσεις/Θέματα Συζήτησης:

1. Εξήγησε μερικές από τις διαφορές και τις προκλήσεις επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν άτομα με ΔΑΦ που παρακολούθησες στο προηγούμενο βίντεο.
2. Τι νιώθεις γι' αυτό;
3. Έχεις σκεφτεί ποτέ αυτές τις δυσκολίες επικοινωνίας;

16

Ρωτήστε για σχόλια ή αμφιβολίες, ή ερωτήσεις. Να θυμάστε ότι δεν υπάρχουν λάθος απαντήσεις. Προσπαθήστε να δώσετε παραδείγματα βιωμάτων από ανθρώπους που παρακολούθησαν το βίντεο, ή άλλα παραδείγματα αν έχετε βιώσει ή γνωρίζετε άτομα με ΔΑΦ. Μοιραστείτε το μέγιστο των σκέψεων σας και των ερωτήσεων με τους άλλους συμμετέχοντες.

Προσαρμογή για διαδικτυακή συνεδρία: Αφού παρακολουθήσετε το βίντεο στην κύρια αίθουσα σύσκεψης, στείλτε ομάδες σε ξεχωριστές αίθουσες για να μετακινηθείτε εύκολα από το δωμάτιο σε άλλο δωμάτιο. Παρέχετε πάντα ανατροφοδότηση. Μοιραστείτε όλα τα υλικά χρησιμοποιώντας τη λειτουργία συνομιλίας όταν χρειάζεται και είναι δυνατόν.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**(30 λεπτά)****ΑΝΑΠΤΥΞΗ****10:45 – 11:30**

Κατανόηση των εννοιών της αλληλεπίδρασης και των κοινωνικών δεξιοτήτων
Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.2. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες
Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.2. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές
δεξιότητες Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.1.- 4.2.
Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.1.- 4.2. (Συν.)
Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.- 4.2.
Δραστηριότητα: Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2.

#5. Παρουσιάστε όλες τις δραστηριότητες στην ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Εισάγετε τις έννοιες της αλληλεπίδρασης και των κοινωνικών δεξιοτήτων και τις επιπτώσεις της στη ζωή ενός ατόμου με ΔΑΦ διαβάζοντας το παρακάτω κείμενο δυνατά. Στο τέλος συζητήστε σχόλια, αμφιβολίες ή ερωτήσεις.

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών νούμερο 18 τωσο 23

Εισάγετε την έννοια των Κοινωνικών δεξιοτήτων (διαφάνεια νούμερο 18).

Κοινωνικές δεξιότητες είναι οι δεξιότητες που χρησιμοποιούμε για να επικοινωνούμε και να αλληλεπιδρούμε μεταξύ μας, λεκτικά και μη-λεκτικά, μέσω χειρονομιών, της γλώσσας του σώματος και της εξωτερικής μας εμφάνισης (Greene & Burlison, 2003).

Οι άνθρωποι είναι κοινωνικοί και έχουμε αναπτύξει πολλούς τρόπους για να επικοινωνούμε τα μηνύματα, τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας με τους άλλους.

18

19

Αφού διαβάσετε τη διαφάνεια νούμερο 18, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ετοιμαστούν για την επόμενη δραστηριότητα: *Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.2. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες*. Θα παρακολουθήσουν ένα βίντεο με τον τίτλο Κοινωνική Αλληλεπίδραση του Αυτισμού (15:26λ) (

<https://www.youtube.com/watch?v=fLt54fpQ7h8>) και θα πρέπει να κρατήσουν σημειώσεις για ό,τι τους τράβηξε την προσοχή. Αυτές οι σημειώσεις, σκέψεις θα πρέπει να συνοψιστούν και να συζητηθούν στην τελική δραστηριότητα αυτού του περιεχομένου (Αλληλεπίδραση και Κοινωνικές Δεξιότητες). Όλες οι σημειώσεις θα συνεισφέρουν στην εμπλουτισμένη συζήτηση αυτών των εννοιών.

Αφού τα περιεχόμενα 4.1. Δεξιότητες Κοινωνικής επικοινωνίας και 4.2. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες παρουσιαστούν, η διαφάνεια νούμερο 20 παρουσιάζει τη *Δραστηριότητα: Παρακολούθησε & Στοχάσου 4.1.- 4.2.* προκειμένου να συνοψιστεί η ανάγκη να εξεταστεί ακόμη η διδασκαλία/κατάρτιση της κοινωνικής γλώσσας. Υπάρχει μια ποικιλία επιλογών παρέμβασης για την κοινωνική-επικοινωνιακή δυσλειτουργία των ΔΑΦ και ο τρόπος εφαρμογής με προσαρμοσμένο, εξατομικευμένο τρόπο. Αυτό περιλαμβάνει διάφορες μορφές Εφαρμοσμένης Ανάλυσης Συμπεριφοράς, Κοινωνικο-Πραγματολογικές προσεγγίσεις, Οπτικές στρατηγικές (TEACCH, PECS, Κοινωνικές ιστορίες, κτλ.). Μία στρατηγική που χρησιμοποιείται και αναφέρεται συχνά είναι οι Οπτικές Στρατηγικές.

Η διαφάνεια νούμερο 20 θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να ακούσουν για την ανάγκη και χρήση αυτών των στρατηγικών που βιώνουν τα άτομα με ΔΑΦ.

20

Δραστηριότητα: Παρακολούθησε και Προβληματίσου 4.1.- 4.2.

Εξετάστε πώς να διδάξετε την **κοινωνική γλώσσα**.
Υπάρχει μια ποικιλία επιλογών παρέμβασης για την κοινωνικο-επικοινωνιακή δυσλειτουργία στις ΔΑΦ και στο πώς να εφαρμόζονται με εξατομικευμένο τρόπο.
Αυτός περιλαμβάνει διάφορες μορφές Εφαρμοσμένης Ανάλυσης Συμπεριφοράς, Κοινωνικο-Πραγματολογικές προσεγγίσεις, Οπτικές στρατηγικές (TEACCH, PECS, Κοινωνικές ιστορίες, κτλ.).

Παρακολούθησε αυτό το σύντομο βίντεο για τις Οπτικές Στρατηγικές:

Επιπλέον αναγνώσματα:
Συμβουλές επικοινωνίας – Διάβασε το φύλλο εργασίας 3

21

Δραστηριότητα: Παρακολούθησε & Προβληματίσου 4.1.- 4.2. (Συν.)

Δες αυτό το σύντομο βίντεο για τις συμβουλές Επικοινωνίας (3:26 λ):
<https://www.youtube.com/watch?v=AR7KXN6E3A>

Επιπλέον αναγνώσματα:
Συμβουλές επικοινωνίας – Διάβασε το φύλλο εργασίας 3

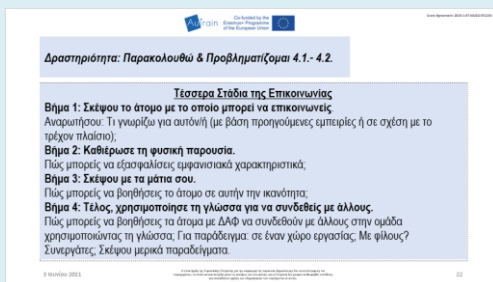
Σημείωση: Παρουσιάστε τις διαφάνειες νούμερο 19, 20 και 21 (αυτές οι διαφάνειες έχουν αυτόματο σύνδεσμο προς το βίντεο) ενώ εισάγετε τη δραστηριότητα και δείχνετε το βίντεο. Μην ξεχάσετε να υπενθυμίσετε αυτές τις οδηγίες για τις δραστηριότητες που περιλαμβάνουν βίντεο:

Δείξτε το βίντεο. Για να προσθέσετε υπότιτλους με μετάφραση:

1. Στο πρόγραμμα αναπαραγωγής, επιλέξτε Ρυθμίσεις
2. Επιλέξτε Υπότιτλους/CC – Προσθέστε υπότιτλους.
3. Επιλέξτε Αυτόματη Μετάφραση - διαλέξτε τη γλώσσα σας.

Η διαφάνεια νούμερο 21 συνοψίζει αυτές τις στρατηγικές με ένα σύντομο βίντεο για **Συμβουλές επικοινωνίας** (3:26λ) (<https://www.youtube.com/watch?v=AIRTKfVdEbA>) και επιπλέον ανάγνωσμα: Συμβουλές επικοινωνίας- Διαβάστε το φύλλο εργασίας 3 (Δώστε σε όλους τους συμμετέχοντες το φύλλο εργασίας 3 4.1-4.2.).

Αφότου δείτε το βίντεο, η διαφάνεια νούμερο 22 θα δώσει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να κάνουν τη *Δραστηριότητα: Σκέψου & Στοχάσου 4.1.- 4.2.* όπου **Τέσσερα βήματα της Επικοινωνίας** παρουσιάζονται. Αυτή η δραστηριότητα θα παρουσιάσει στους συμμετέχοντες την πραγματικότητα (πρότυπο ρόλου /παιχνίδι ρόλων) των εμπειριών αντιμετώπισης ατόμων με ΔΑΦ. Αυτή η ευκαιρία του να παίξει κάποιος έναν ρόλο μπορεί να γίνει σε ζευγάρια /μικρές ομάδες συμμετεχόντων (3/4). Αφήστε τους συμμετέχοντες να επιλέξουν και να οργανώσουν τις ομάδες, ανάλογα με την εμπειρία τους, το ιστορικό τους κ.λπ.

22

Παρουσιάστε τη *Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.- 4.2.* **Τέσσερα βήματα της Επικοινωνίας**

Βήμα 1: Σκεφτείτε το άτομο με το οποίο μπορεί να επικοινωνείτε.

Ρωτήστε τον εαυτό σας: Τι γνωρίζω γι' αυτόν/ή (με βάση προηγούμενες εμπειρίες ή σε σχέση με τα παρόντα συμφραζόμενα);

Βήμα 2: Εγκαθιδρύστε φυσική παρουσία.

Πώς μπορείτε να εγκαθιδρύσετε τα εξωτερικά χαρακτηριστικά;

Step 3: Σκεφτείτε με τα μάτια σας.

Πώς μπορείτε να βοηθήσετε το άτομο για αυτή τη δεξιότητα;

Βήμα 4: Τέλος, χρησιμοποιείτε τη γλώσσα για να συνδεθείτε με τους άλλους.

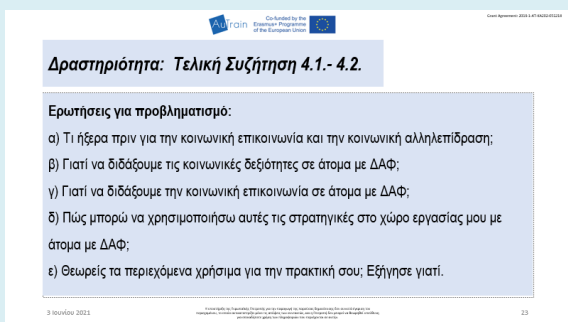
Πώς μπορείτε να βοηθήσετε τα άτομα με ΔΑΦ να συνδεθούν με άλλους στην ομάδα χρησιμοποιώντας τη γλώσσα; Για παράδειγμα: σε έναν χώρο εργασίας; Με φίλους; Συνεργάτες; Σκεφτείτε μερικά παραδείγματα.

Αφού παρουσιασθούν, απαντηθούν και συνοψιστούν όλα τα περιεχόμενα και οι προτεινόμενες δραστηριότητες (σημειώσεις, σκέψη δυνατά, παιχνίδι ρόλων σε ζευγάρια

/μικρές ομάδες) παρουσιάζεται μια τελική δραστηριότητα στο τέλος των περιεχομένων 4.1. και 4.2- *Δραστηριότητα; Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2* (διαφάνεια νούμερο 23).

Εφόσον αυτές οι δραστηριότητες είναι πυκνές και έντονες, οι συμμετέχοντες μπορούν να συζητήσουν σε ομάδες και να μοιραστούν τις σκέψεις τους και να συνοψίσουν αυτά τα περιεχόμενα. Αφήστε τους συμμετέχοντες να αποφασίσουν αν θέλουν όλοι να απαντήσουν, να γράψουν απαντήσεις ή να έχουν διαφορετικό τύπο συμμετοχής στην Τελική Συζήτηση 4-1-4.2.

Διαφάνεια νούμερο 23 – Δραστηριότητα; Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2.

Δραστηριότητα: Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2.

Ερωτήσεις για προβληματισμό:

- α) Τι ήξερα πριν για την κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση;
- β) Γιατί να διδάσκουμε τις κοινωνικές δεξιότητες σε άτομα με ΔΑΦ;
- γ) Γιατί να διδάσκουμε την κοινωνική επικοινωνία σε άτομα με ΔΑΦ;
- δ) Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτές τις στρατηγικές στο χώρο εργασίας μου με άτομα με ΔΑΦ;
- ε) Θεωρείς τα περιεχόμενα χρήσιμα για την πρακτική σου; Εξήγησε γιατί.

© Ιουνίου 2023 23

23

Δραστηριότητα: Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2.

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να διαβάσουν δυνατά τις ερωτήσεις πριν συζητήσετε, συνοψίσετε και απαντήσετε σε ομάδες. Ένας τυχαίος συμμετέχων μπορεί να γράψει τις απαντήσεις των ομάδων εάν το επιθυμεί η ομάδα. Αν θέλουν, οι συμμετέχοντες μπορούν να αλλάξουν ρόλους σε αυτήν την τελική δραστηριότητα.

Ερωτήσεις για προβληματισμό:

A. Τι ήξερα από πριν για την κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση;

B. Γιατί να διδάσκονται κοινωνικές δεξιότητες τα άτομα με ΔΑΦ;

Γ. Γιατί να διδάσκονται κοινωνική επικοινωνία τα άτομα με ΔΑΦ;

Δ. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτές τις στρατηγικές στην εργασία μου με άτομα με ΔΑΦ;

E. Βρίσκετε τα περιεχόμενα χρήσιμα για την πρακτική σας; Εξηγείστε γιατί.

Αυτή η τελική δραστηριότητα θα πρέπει να είναι χαλαρωτική για όλους τους συμμετέχοντες και να δημιουργήσει κίνητρα για να μάθουν περισσότερα σχετικά με την ενίσχυση της κοινωνικής επικοινωνίας και των κοινωνικών ικανοτήτων σε άτομα με ΔΑΦ.

Στο τέλος ρωτήστε για σχόλια, αμφιβολίες, ή ερωτήσεις και δώστε ανατροφοδότηση.

ΤΕΛΟΣ

Δεξιότητες προσωπικών σχέσεων (φιλίες, συνομήλικοι, οικογένεια) και δεξιότητες επικοινωνίας σε δημόσιο και επαγγελματικό περιβάλλον στις ΔΑΦ

Σύνοψη

Δραστηριότητες & Υλικά:

Δραστηριότητα: Παρακολουθώ & Προβληματίζομαι 4.3.- 4.4.

Δραστηριότητα: Διαβάζω & Προβληματίζομαι 4.3.- 4.4.

Δραστηριότητα: Συζητώ & Προβληματίζομαι 4.3.- 4.4.

Παραπομπές & Πηγές

Αποχαιρετισμός

#6 Ολοκληρώστε τη συνεδρία συνοψίζοντας και ενσωματώνοντας όλα τα περιεχόμενα που σχετίζονται και ταυτόχρονα συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων προσωπικών σχέσεων (φιλίες, συνομήλικοι, οικογένεια) και δεξιότητες επικοινωνίας σε δημόσιο και επαγγελματικό περιβάλλον στις ΔΑΦ.

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών νούμερο 24 ως 28

Το τέλος της συνεδρίας της ενότητας 4 θα συμβάλει στην ολοκληρωμένη γνώση της κοινωνικής επικοινωνίας και των κοινωνικών δεξιοτήτων κατά την αντιμετώπιση ατόμων με ΔΑΦ, συγκεκριμένα στην κατανόηση των δεξιοτήτων προσωπικών σχέσεων (φιλίες, συνομήλικοι, οικογένεια) και των δεξιοτήτων επικοινωνίας σε δημόσιο και επαγγελματικό περιβάλλον στις ΔΑΦ (οι διαφάνειες 25, 26 και 27 έχουν ενσωματωμένες δραστηριότητες με σύντομα βίντεο, κείμενο και ερωτήσεις που θα σας βοηθήσουν να συζητήσετε και να **ΣΥΝΟΨΙΣΤΕ τη ΣΥΝΕΔΡΙΑ- Ενότητα 4.**

Δραστηριότητα: Παρακολούθη & Προβληματισμοί 4.3- 4.4.

Δες αυτό το σύντομο βίντεο (5:59 λ.). Κοινωνικά στοιχεία
<https://www.youtube.com/watch?v=Yx3FWdyjnt-o>

- Προαιρετικό βίντεο (20:25 λ.). Σχέσεις (αν οι συμμετέχοντες θέλουν να το δουν αργότερα)
<https://www.youtube.com/watch?v=mLHLPlajxoQ>

25

Δραστηριότητα: Παρακολούθη & Προβληματισμοί 4.3- 4.4.

Η επικοινωνία είναι κοινωνική διαδικασία

- Τα θέματα κοινωνικής επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν άτομα με ΔΑΦ επηρεάζουν επίσης τους συνεργάτες επικοινωνίας τους. Το μέγεθος της ανεπάρκειας, οι φίλοι, οι διάφοροι και οι συνεργάτες αντιμετωπίζουν την πρόκληση να μάθουν να αναγνωρίζουν και να ανταποκρίνονται στα λεπτά στοιχεία επικοινωνίας και να ερμηνεύουν τις κοινωνικές επικοινωνίες των επαγγελματιών συμπεριφορών (ASHA, 2021).
- Τα άτομα με ΔΑΦ αναφέρουν ότι επιθυμούν να έχουν φίλους και σχέσεις, παρά τις προκλήσεις τους στην κοινωνική επικοινωνία. Ωστόσο, οι συναισθηματικά σφοδρά αισθανόμενοι απαιτομενικοί στις κοινωνικές επαφές με ένα άτομο με ΔΑΦ και μπορεί να αποφευχθούν από το άτομο ή να αποβληθούν σε κοινωνικές περιπτώσεις με αρνητικό τρόπο (π.χ., με περιέργεια ή εκφοβισμό). Αυτή η έλλειψη κατάλληλης εμπιστοσύνης και εκφοβισμού μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων (ASHA, 2021).

26

Δραστηριότητα: Παρακολούθη & Προβληματισμοί 4.3- 4.4.

Εκέφου τις προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις στις ΔΑΦ.

1. Τι πιστεύετε για τα άτομα με ΔΑΦ όσον αφορά την εργασία, τη φιλία, το γάμο, τα σχέδια ζωής; Συνδέει αυτές τις πτυχές με κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες;
2. Έχετε σκεφτεί πως τα άτομα με ΔΑΦ χτίζουν αυτές τις σχέσεις;
3. Βοήθησαν αυτά τα βίντεο να αλλάξουν την άποψή σου για αυτά τα θέματα.

27

Σύνοψη

- Οι περισσότεροι άνθρωποι με ΔΑΦ αντιμετωπίζουν δυσκολία στη συμμετοχή στην καθημερινή ζωή, στο σχολείο, στην εργασία και στην κοινωνία γενικά. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε μια σειρά από κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες τους.
- Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι η επικοινωνία και οι κοινωνικές δεξιότητες πρέπει να διδαχθούν και να εξασκηθούν σε συνεχή βάση κατά τη διάρκεια της ζωής.
- Για πολλούς ανθρώπους, αυτό τα χαρακτηρίζει δεν αναγνωρίζονται για τις ΔΑΦ, ούτε η σημασία τους για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της επαφής με άτομα με ΔΑΦ.
- Οι απόψεις θα πρέπει να αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεχούς βελτίωσης των κοινωνικών δεξιοτήτων και της επικοινωνίας προκειμένου να ενταχθούν οι σχέσεις με τους εκπαιδευμένους, καθώς και το γεγονός ότι απαιτούνται διαφορετικές δεξιότητες για την προσαρμογή μιας θετικής εργασιακής εμπειρίας.
- Οι ΔΑΦ οι συναισθηματικά μοναχικοί επικοινωνιακά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά μεταβάλλονται στην ανάγκη για επαφές που θα τους βοηθήσουν να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά.

28

Παρουσιάστε όλες τις δραστηριότητες του ΤΕΛΟΥΣ: Διαφάνεια 27- Δραστηριότητα: Συζητώ & Προβληματίζομαι 4.3.- 4.4. – Σκεφτείτε τις προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις στις ΔΑΦ.

1. Τι πιστεύετε για τα άτομα με ΔΑΦ όσον αφορά την εργασία, τη φιλία, το γάμο, τα σχέδια ζωής; Συνδέετε αυτές τις πτυχές με κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες;
2. Έχετε σκέψεις σχετικά με το πώς τα άτομα με ΔΑΦ χτίζουν αυτές τις σχέσεις;
3. Σας βοήθησαν αυτά τα βίντεο να αλλάξετε την οπτική σας πάνω σε αυτά τα θέματα;

Σύνοψη

ΟΙ περισσότεροι άνθρωποι με ΔΑΦ βιώνουν δυσκολία στο να συμμετέχουν στην καθημερινή ζωή της οικογένειας, του σχολείου, στου επαγγελματικού και κοινωνικού περιβάλλοντος. Αυτές μπορεί να είναι ακόμα δυσκολότερες εξαιτίας των δυσκολιών τους πάνω στην κοινωνική αλληλεπίδραση και επικοινωνία.

Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι η επικοινωνία και οι κοινωνικές δεξιότητες πρέπει να διδάσκονται και να εξασκούνται σε οποιοδήποτε τύπο πλαισίου.

Για πολλούς ανθρώπους αυτά τα χαρακτηριστικά δεν αναγνωρίζονται για τις ΔΑΦ, ούτε η σημασία τους για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ευημερίας του ατόμου με ΔΑΦ.

Οι υπεύθυνοι θα πρέπει να αναγνωρίσουν τη σημασία της συνεχούς βελτίωσης των κοινωνικών δεξιοτήτων και της επικοινωνίας, προκειμένου να ενισχυθούν οι σχέσεις με τους εκπαιδευόμενους, καθώς και το γεγονός ότι απαιτούνται διαφορετικές δεξιότητες για την δημιουργία μιας θετικής εργασιακής εμπειρίας.

Οι ΔΑΦ σε συνδυασμό με τα μοναδικά κοινωνικά, επικοινωνιακά και συμπεριφοριστικά χαρακτηριστικά μεταφράζονται σε ανάγκη για υπηρεσίες για να βοηθηθούν στο να επιτύχουν στη ζωή τους.

Ζητήστε για ερωτήσεις σχετικά με την ΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ - ΕΝΟΤΗΤΑ 4.

Παρουσιάστε τις Παραπομπές & Πηγές και εξηγήστε πού μπορούν να τις βρουν οι συμμετέχοντες στην πλατφόρμα του AuTrain.

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών νούμερο 29 ως 31

29

Παραπομπές

- APA. (2013). *American Psychiatric Association: Diagnostic and statistical manual of mental disorders*. American Psychiatric Association.
- ASHA. (2021). *Autism spectrum disorder*. Retrieved at https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/autism/#collapse_6
- ASHA. (2021). *Components of social communication*. Retrieved at <https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/social-communication-disorder/components-of-social-communication/>
- Garcia Winner, M., & Crooke, P. J. (2009). Social thinking: A training paradigm for professionals and treatment approach for individuals with social learning/social pragmatic challenges. *Perspectives on Language Learning and Education*, 16(2), 62–69. <https://doi.org/10.1044/1le16.2.62>
- Garcia Winner, M., & Crooke, P. J. (2011, January 18). Social communication strategies for adolescents with autism. *The ASHA Leader*, 16(1), 8–11. <https://doi.org/10.1144/leader.L161.100108118>
- Geurts, B. J., & Jansen, M. D. (2013). A retrospective chart study: The pathway to a diagnosis for adults referred for ASD assessment. *Autism*, 16(3), 299–305. <https://doi.org/10.1177/13622631131421725>
- Greene, J., & Burstein, B. (2003). *Handbook of communication and social interaction skills*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Justiz, L. (2017). *Handbook of social skills and autism spectrum disorder*. Springer International Publishing.

30

Παραπομπές

- Hart, J. E., & Whalon, K. J. (2008). Promote academic engagement and communication of students with autism spectrum disorder in inclusive settings. *Intervention in School and Clinic*, 44(2), 116–120. <https://doi.org/10.1177/1053426908313036>
- Hendricks, D. (2010). Employment and adults with autism spectrum disorders: Challenges and strategies for success. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 32(2), 125–134. <https://doi.org/10.3321/JVR-2010-5502>
- Houtin, P., & Moss, P. (2012). Adults with autism spectrum disorders. *Canadian Journal of Psychiatry*, 57(5), 275–283. <https://doi.org/10.1177/0728219312450700002>
- Wong, C., Odom, S. L., Hume, K. Cox, A. W., Fetting, A., Kacharzynski, S., ... Schultz, T. R. (2013). *Evidence-based practices for children, youth, and young adults with Autism Spectrum Disorder*. Chapel Hill: The University of North Carolina, Frank Porter Graham Child Development Institute, Autism Evidence-Based Practice Review Group.

31

Χρήσιμες πηγές

Ένας χρήσιμος οδηγός για τη DSM-5. Ανάπτυξη κατηγορίας για τις διαταραχές αυτιστικού φάσματος. <https://doi.org/10.1044/leader.L16A.10020713>

<https://leader.pubs.asha.org/doi/10.1044/leader.L16A.10020713>

A Quick Guide to DSM-5

Παραπομπές:

- APA. (2013). *American Psychiatric Association: Diagnostic and statistical manual of mental disorders*. American Psychiatric Association.
- ASHA. (2021). *Autism spectrum disorder*. Retrieved at https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/autism/#collapse_6
- ASHA. (2021). *Components of social communication*. Retrieved at <https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/social-communication-disorder/components-of-social-communication/>
- Garcia Winner, M., & Crooke, P. J. (2009). Social thinking: A training paradigm for professionals and treatment approach for individuals with social learning/social pragmatic challenges. *Perspectives on Language Learning and Education*, 16(2), 62–69. <https://doi.org/10.1044/1le16.2.62>

- Garcia Winner, M., & Crooke, P. J. (2011, January 18). Social communication strategies for adolescents with autism. *The ASHA Leader* 16(1), 8–11. <https://doi.org/10.1044/leader.FTR1.16012011.8>
- Geurts, H. M., & Jansen, M. D. (2012). A retrospective chart study: The pathway to a diagnosis for adults referred for ASD assessment. *Autism*, 16(3), 299–305. <https://doi.org/10.1177/1362361311421775>
- Greene, J., & Burleson, B. (2003). *Handbook of communication and social interaction skills*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Justin, L. (2017). *Handbook of social skills and autism spectrum disorder*. Springer International Publishing.
- Hart, J. E., & Whalon, K. J. (2008). Promote academic engagement and communication of students with autism spectrum disorder in inclusive settings. *Intervention in School and Clinic*, 44(2), 116–120. <https://doi.org/10.1177/1053451207310346>
- Hendricks, D. (2010). Employment and adults with autism spectrum disorders: Challenges and strategies for success. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 32(2), 125–134. <https://doi.org/10.3233/JVR-2010-0502>
- Howlin, P., & Moss, P. (2012). Adults with autism spectrum disorders. *Canadian Journal of Psychiatry*, 57(5), 275–283. <https://doi.org/10.1177/070674371205700502>
- Wong, C., Odom, S. L., Hume, K. Cox, A. W., Fettig, A., Kucharczyk, S., ... Schultz, T. R. (2013). *Evidence-based practices for children, youth, and young adults with Autism Spectrum Disorder*. Chapel Hill: The University of North Carolina, Frank Porter Graham Child Development Institute, Autism Evidence-Based Practice Review Group.

Σημείωση: Παρουσίαση διαφανειών νούμερο 32 και 33

Χρήσιμες πηγές

32

33

- American Speech-Language-Hearing Association: https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/autism/#collapse_7
- National Autistic Society: <https://www.autism.org.uk/>
- Semel Institute for Neuroscience & Human Behavior- Program for the Education and Enrichment of Relational Skills (PEERS®)/
<https://www.semel.ucla.edu/peers/resources/role-play-videos?page=2>
- <https://www.semel.ucla.edu/peers>
- Πλατφόρμα AuTrain: <https://www.autrain.eu/>

#8. Ερωτήσεις; Αποχαιρετισμός & Ευχαριστίες ☺

Ρωτήστε για τυχόν ερωτήσεις που μπορούν να έχουν οι συμμετέχοντες. Καθώς αποχαιρετάτε σκόπιμα, δώστε στους συμμετέχοντες μια αίσθηση σκοπού δίνοντας νόημα στις δυσκολίες και στα επιτεύγματά τους μέσα στην ενότητα. Ενισχύστε την αυτοπεποίθησή τους υπενθυμίζοντάς τους τις δεξιότητες και τα δυνατά σημεία που διαθέτουν τώρα σχετικά με τις ικανότητες και τις δεξιότητες όταν αντιμετωπίζουν άτομα με ΔΑΦ.

Σημείωση: Παρουσίαση διαφάνειας 34

34

Τέλος της ενότητας

Προβληματισμός εκπαιδευτικών

Στο τέλος της ενότητας εκφράστε έναν προβληματισμό για το τι προέκυψε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχετικά με τη μάθηση των συμμετεχόντων, τις δραστηριότητες, την οργάνωση κτλ.

Δραστηριότητα: Σκέφτομαι & Προβληματίζομαι 4.1.6. Κοινωνική επικοινωνία

(οι απαντήσεις μπορούν να γραφτούν σε αυτό το φύλλο)

Ερωτήσεις/Θέματα συζήτησης:

1- Εξηγήστε μερικές από τις διαφορές και τις προκλήσεις επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν άτομα με ΔΑΦ όπως παρακολουθήσατε στο προηγούμενο βίντεο.

2-Τι αισθάνεστε γι' αυτό;

3-Έχετε σκεφτεί ποτέ αυτές τις δυσκολίες επικοινωνίας;

Δραστηριότητα: Τελική Συζήτηση 4.1.- 4.2.

(οι απαντήσεις μπορούν να γραφτούν σε αυτό το φύλλο)

Ερωτήσεις για αναστοχασμό:

- A. Τι ήξερα από πριν για την κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση;
- B. Γιατί να διδάσκονται κοινωνικές δεξιότητες τα άτομα με ΔΑΦ;
- Γ. Γιατί να διδάσκονται κοινωνική επικοινωνία τα άτομα με ΔΑΦ;
- Δ. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτές τις στρατηγικές στην εργασία μου με άτομα με ΔΑΦ;
- E. Βρίσκετε τα περιεχόμενα χρήσιμα για την πρακτική σας; Εξηγήστε γιατί.

***Δραστηριότητα: Συζητώ & Προβληματίζομαι 4.3.- 4.4.
(οι απαντήσεις μπορούν να γραφτούν σε αυτό το φύλλο)***

Σκεφτείτε τις προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις στις ΔΑΦ.

1-Τι πιστεύετε για τα άτομα με ΔΑΦ όταν πρόκειται για εργασία, φιλία, γάμο, σχέδια ζωής;
Συνδέετε αυτές τις πτυχές με κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες;

2- Έχετε σκέψεις για το πώς τα άτομα με ΔΑΦ χτίζουν αυτές τις σχέσεις;

3-Σας βοήθησαν αυτά τα βίντεο να αλλάξετε άποψη για αυτά τα θέματα;